

Универзитет Црне Горе
Вијећу Филолошког факултета

UNIVERZITET CRNE GORE FILOLOŠKI FAKULTET			
Primljeno:	10. 03. 2025.		
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
61	384		

Предмет: Предлог да проф. др Миодраг Јовановић буде члан Црногорске академије наука и умјетности

Поштовани,

Црногорска академија наука и умјетности расписала је 23. 12. 2024. године конкурс за избор нових чланова (ванредних, редовних, иностраних) па предлажемо проф. др Миодрага Јовановића, редовног професора Филолошког факултета, за ванредног члана ЦАНУ.

Образложење предлагача

Проф. др Миодраг Јовановић рођен је 3. августа 1962. године у Титограду. Основну школу је похађао у Дрезги – Пипери, а средњу школу у Титограду. Студије српскохрватског језика и књижевности завршио је на Филозофском факултету у Никшићу (дипломирао 1987. године), након чега на Филолошком факултету у Београду уписује магистарске студије (смјер: Наука у језику). Магистарски рад, под менторством знаменитог лингвисте са простора бивше Југославије, академика Асима Пеца, под насловом „Говори Копиља (Пипери) и Гостиља (Бјелопавлићи)“, на овом факултету, одбранио је у новембру 1991. године.

Убрзо након одбране магистарске тезе изабран је за асистента приправника на Филозофском факултету у Никшићу за лингвистичку групу предмета (1. октобра 1991), а двије године касније (31. децембра 1993) у звање асистента за исте предмете: Дијалектологија, Акцентологија, Морфологија, Синтакса. Као асистент, био је више година сскрстар Одејка за српски језик и књижевност на Филозофском факултету у Никшићу, у два сазива члан Сената Универзитета Црне Горе, предсједник Удружења асисгената Филозофског факултета у Никшићу.

Три школске године – између 1990. и 1997 — радио је у Индији као Visiting Lecturer for Serbian Language on the Department of Slavonic and Finno-Ugrian Studies University of Delhi (India). Нешто раније биран је на савезном конкурс, у име СФРЈ, за лектора српскохрватског језика у Лиону (Француска), међутим због тадашњих санкција, које су обухватиле и науку, реализација конкурса није била дозвољена.

Доктарску тезу „Говор Паштровића“ одбранио је 27. марта 2000. године на Филолошком факултету у Београду, након чега је изабран у звање доцента на Филозофском факултету у Никшићу, за предмете: Дијалектологија са акцентологијом, Савремени српски језик и Култура говора.

У академско звање ванредног професора Универзитета Црне Горе за исте предмете изабран је 23. 02. 2006. године, а у звање редовног професора 27. 09. 2012. године.

Три године био је шеф Одејека за српски језик и књижевност, и у име Филозофског факултета, у једном трогодишњем мандату члан Струковног вијећа хуманистичких наука Универзитета Црне Горе. Више година био је предсједник Комисије за реформске планове и програме образовања у школама -- у ту сврху учествовао је на бројним вишедневним семинарима, које је Министарство просвјете организовало, а предавачи су били еминентни стручњаци из региона и иностранства (Финска, Италија, Њемачка, Словенија, Хрватска...). Циљ је био да се напишу иновативни планови и програми (вртићи, основна школа, опште средње школе, средње стручне школе који ће се заснивати на темељима највећих знања, праксе и достигнућа земаља Европске уније и тиме приближити Црну Гору овој заједници. Као резултат вишегодишњег рада комисије за српски језик, на чијем је био челу (више од пет година), настали су зацртани планови и програми, хиљаде страница нових уџбеника из књижевности, културе изражавања и граматике, који су у основи савременог система образовања и васпитања.

Објавио је пет књига: „Говор Паштровића“, у издању Универзитета Црне Горе (2005), „Полугласници и јат у говорима Црне Горе“, у издању Црногорске академије наука и умјетности (2011), „Дурмиторски говори“, у издању Матице српске – Друштва чланова у Црној Гори (2010), „Са извора Његошева и Вукова

језика“ у издању Универзитета Црне Горе и Филолошког факултета (2022) и „Рјечник паштровског говора“, у издању Црногорске академије наука и умјетности (2022). У штампи је рукопис књиге „Стазама говора Црногорског приморја“, у издању Црногорске академије наука и умјетности.

До сада је објавио преко 150 научних и стручних радова у најпознатијим славистичким часописима – у свијету: Сеулу, Њу Делхију...; Европи: Москви, Познању, Софији, Пловдиву, Сан Петербургу, Братислави, Темишвару, Минску Прагу...; региону: Београду, Загребу, Љубљани, Новом Саду, Скопљу, Охриду, Лесковцу...; у Црној Гори: у свим значајнијим часописима који се баве језичком проблематиком — под окриљем Црногорске академије наука и умјетности, Универзитета Црне Горе, Филозофског факултета у Никшићу итд., неки радови, објављени у новије вријеме, налазе се и у престижним часописима из области којима се бави. Са рефератима који обрађују различите теме из области језика учествовао је на педесетак међународних (Москва, Сан Петербург, Софија, Пловдив, Познањ, Минск, Њу Делхи...), југословенских (Београд, Охрид, Крагујевац, Сарајево, Бањалука, Љубљана, Нови Сад, Загреб, Ниш...) и црногорских научних конгреса, скупова и конференција, организованих разним поводима у: ЦАНУ, Подгорици, Филозофском факултету, Жабљаку, Будви, Петровцу, Никшићу и другим мјестима.

У посљедње вријеме бави се једном у Црној Гори, а може се рећи и региону, новом граном лингвистике – форензичком лингвистиком (развијеном у Америци и земљама западне Европе), и из тог домена, на научним скуповима презентовао је радове из тематике „примјене метода форензичке лингвистике у криминалистичким истрагама пријетњи и убистава“ (На примјер: „Семантичко-семантичка и стилска анализа текста као пут за доказивање ауторства“). Интересовање за ову област поспјешила је чињеница што је задњих 15 година судски вјештак за ауторска права у Црној Гори, па су његове анализе језичке грађе, засноване на знањима из форензичке лингвистике, биле добар предуслов да се закључци вјештачења донесу на научно заснованим чињеницама и допринесу правичним пресудама суда (нека вјештачења су објављена и у међународним часописима и могу се пронаћи на интернету).

Учествовао је, а био и руководиоца (неки пројекти су у току), у реализацији међународних пројеката (1. Руска академија наука: „Малый диалектологический атлас балканских языков – лексическая программа, Российская академия наук, Институт лингвистических исследований, Отдел сравнительно-исторического изучения индоевропейских языков ареальных исследований; 2. WUS-Аустрија, Course Development Program: Дијалектологија, Скрипта за студенте Студијског програма за српски језик и књижевност"); и националних пројеката – под кровом Црногорске академије наука и умјетности: 1. „Дијалекатска истраживања на простору јужне Црне Горе“, 2. „Црногорски дијалекатски и ономастички комплекс“, 3. Израда рјечника паштровског говора (у чему су послови доведени до краја).

Такође, његово име је везано и за чланство, уредништво у неким домаћим и страним часописима, посебно у тематским зборницима, за организатора и члана организационих одбора одређених научних скупова и састанака и сл. Својевремено, 1997. године, био је организатор и учесник Скупа славистичких друштава Југославије, који је одржан у Будви на којем је, на четвородневном скупу, учествовало (као слушаоци или референти) преко 60 професора. Писац је многих рецензија (и у Црној Гори, и у региону) и за књиге које нијесу увијек из најужег домена његовог научног интересовања, говорник на великом броју промоција о књигама различитог садржаја, разним културним догађајима, организованих разним пригодама, аутор бројних новинских текстова, стручних приказа књига, био члан рецензентских комисија за избор у академска звања (у Црној Гори и региону), рецензент за рукописе књига, често и за издања Црногорске академије наука (Језик и стил Јанка Ђоновића), рецензент научних радова у разним збирницама итд. Недавно је позитивно оцијенио, и препоручио за штампу, рукопис књиге Деклинација у паштровским исправама 16–18. вијека, која је ових дана изашла из штампе, прерађену докторску дисертацију Биљанс Шљивић Шимшић, која је прије 70 година, под менторством свјетски познатог лингвисте Романа Јакобсона одбрањена на Универзитету у Чикагу. Да наведем, већ одавно је у списковима литературе књига из области језика, цитиран у радовима познатих дијалектолога

и акцентолога. На примјер, на његова истраживања акценатског система говора Црногорског приморја више се пута осврће знаменити индоевропеиста и акцентолог у ширим научним круговима познатој и признатој књизи Povijest hrvatske akcentuacije, Fonetika, Matica hrvatska Мате Каповић.

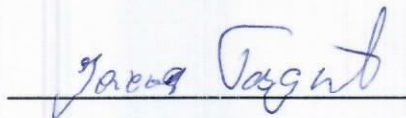
Члан је Предсједништва Међународног комитета слависта, имао је реферате на задњих пет скупова (Братислава, Љубљана, Охрид, Минск, Београд) – учествују научници из свих земаља свијета у којима се изучава славистика, скупови се под покровитељством предсједника држава одржавају сваке пете године, следећи 2025. године (24–29. август) биће одржан у Паризу. Поводом скупа XV Мездународный съезд славистов, у часопису: Славяноведение, бр. 4, објављен је научни осврт на његов реферат изложен на скупу слависта у Минску, под насловом „Фонетические особенности говоров на границе Сербии, Черногории и Боснии и Герцеговины“. Члан је Одбора за језик Црногорске академије наука и умјетности (први пут изабран 2006, потврђено чланство 2019), члан Одбора за књижевност и језик Матице српске у Новом Саду – изабран на сједници Управног одбора 2000. године), Члан Одбора за стандардизацију српског језика (Комисија са правопис) Института за језик Српске академије наука и умјетности, члан уредништва Српског дијалектолошког зборника, водећег часописа који се бави истраживањем народних говора у региону.

Активно говори и пише енглески, и руски, италијански и хинди језик. Живи у Подгорици.

У складу са наведеним чињеницама, из његовог живота и научног рада, предлажемо проф. др Миодрага Јовановића, редовног професора Филолошког факултета, за члана Црногорске академије наука и умјетности.

Никшић,
10. 3. 2025.

ПРЕДЛАГАЧ:

Доц. др Јелена Газдић,

руководилац Студијског програма за
Српски језик и јужнословенске књижевности